

ΒΙΠΕ και τόνωση της παραγωγικής διαδικασίας

2022/04/05 14:44 στην κατηγορία ΓΝΩΜΗ

Εύλογα ένα υγιές οικοσύστημα παραγωγής και υπηρεσιών χρειάζεται μια ισορροπημένη συμμετοχή όλων των κλάδων και μεγεθών.

Μόνο έτσι τα ισχυρά σημεία του κάθε μέλους του οικοσυστήματος εντάσσονται σε ένα σύνολο που τελικά παράγει με εύρος και βάθος ευημερία, ποιοτικές θέσεις εργασίας σε πολλά αντικείμενα και τις τεχνολογικές ικανότητες ανταπόκρισης σε προκλήσεις όπως είναι η κλιματική αλλαγή.

Δηλαδή, η ευημερία προκύπτει όταν υπάρχει ένα ισορροπημένο μίγμα μικρών, μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων.

Τις τελευταίες δεκαετίες στην Ελλάδα δεν αναζητήθηκε αυτή η ισορροπημένη ανάπτυξη του παραγωγικού οικοσυστήματος. Αυτό **οδήγησε σε συγκεκριμένα κενά πολιτικής**, όπως στον χωρικό σχεδιασμό ως προς την υπόδειξη των περιοχών που προσφέρεται ασφάλεια δικαίου για την ανάπτυξη παραγωγικών δραστηριοτήτων ειδικά όταν έχουν μεγαλύτερο αποτύπωμα, τη δομή του φορολογικού συστήματος και ειδικά του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας και τις κρίσιμες για την παραγωγή σε μεγαλύτερη κλίμακα υποδομές. Οι ελλείψεις του σχεδιασμού πλαισιώνονταν με σταδιακά όλο και πιο πολύπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης.

Ως αποτέλεσμα, κατέληξε στα χρόνια πριν από την κρίση της δεκαετίας του 2010, να είναι πρακτικά αδύνατον να αδειοδοτηθεί, σε εύλογο χρόνο, μια σημαντική παραγωγική επένδυση στην Ελλάδα. Αυτό συνέβαλλε ουσιαστικά στη σταδιακή φθορά της παραγωγικής βάσης της χώρας.

Οι ελλείψεις του σχεδιασμού πλαισιώνονταν με σταδιακά όλο και πιο πολύπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης.

Σημειώνεται ότι αυτή η κατάσταση λειτούργησε εις βάρος και των ΜμΕ, καθώς **απουσιάζει η δυνατότητα ένταξής τους σε πιο σύνθετες αλυσίδες αξίας**, κάτι που τους στερεί πρόσβαση σε αγορές αλλά και έκθεση σε τεχνογνωσία και ευκαιρίες.

Επιπλέον, η έλλειψη του πολεοδομικού σχεδιασμού στη χώρα μας για δεκαετίες συνοδευόταν από τη δυνατότητα απρογραμμάτιστης οικοδόμησης σε περιοχές που δεν διέθεταν κάποια μορφή σχεδιασμού, αποθαρρύνοντας την προτίμηση εγκατάστασης σε περιοχές που έχουν πολεοδομηθεί και υποστηρίζονται από ακριβές υποδομές, καθώς στις τελευταίες απαιτείτο μια υψηλότερη-αρχική δαπάνη για την απόκτηση της γης.

Στην ανεπτυγμένη Ευρώπη, δεν νοείται κάθε συγκέντρωση πληθυσμού να μην πλαισιώνεται από μια σαφώς χωροθετημένη περιοχή, όπου επιχειρήσεις μπορούν να εγκατασταθούν με νομική ασφάλεια και να αδειοδοτηθούν με γνωστούς και λειτουργικούς όρους και η οποία περιοχή, με επιμέλεια του κράτους, υποστηρίζεται από κρίσιμες υποδομές όπως επάρκεια υποδομών παροχής σε ποιότητα και ποσότητα ενέργειας με μορφή ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου, υποδομές μεταφορών όπως επαρκής σύνδεση με οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, υποδομές διαχείρισης αποβλήτων, δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης και σύνδεση με δίκτυο τηλεπικοινωνιών.

Ειδικά οι επιχειρήσεις με μεγαλύτερο αποτύπωμα εκ των πραγμάτων εγκαθίστανται μόνο σε αυτούς τους χώρους, όπου οικονομίες κλίμακας συνεισφέρουν στην απόσβεση των ακριβών οικοδομών που ενισχύουν τη μη μισθολογική ανταγωνιστικότητα και επιτρέπουν τη διαχείριση του αποτυπώματος. Στις κοινωνίες αυτές, η ανάπτυξη των επιχειρήσεων αυτών γίνεται με τρόπο που συμπληρώνει θετικά τις τοπικές ΜμΕ.

Ετοιμάζεται ένα νέο πλαίσιο για τα επιχειρηματικά πάρκα που η επιχειρηματική κοινότητα ελπίζει ότι θα αποδειχθεί πιο λειτουργικό.

Σήμερα, η χώρα έχει τη δυνατότητα να ολοκληρώσει την αφαίρεση ενός από τα σημαντικά εμπόδια που για δεκαετίες εμπόδισαν την ολοκληρωμένη ανάπτυξη του παραγωγικού ιστού της χώρας.

Ήδη οι προβλέψεις του ν. 4635/19, και στη συνέχεια η επικαιροποίηση και καλύτερη ευθυγράμμιση με τις ενωσιακές προβλέψεις των περιβαλλοντικών κατατάξεων της μεταποίησης, καθώς και το εν εξελίξει έργο για την επικαιροποίηση των πρότυπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, σηματοδοτούν τη ριζική απλοποίηση της διαδικασίας αδειοδότησης εγκατάστασης και λειτουργίας σε περιοχές με κατάλληλα καθορισμένες χρήσεις γης, εξελίξεις που περιλαμβάνουν, όπως αναμένεται, τους οργανωμένους υποδοχείς επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ήδη γίνεται συζήτηση για την ανάγκη οι ακριβές αυτές **υποδομές να υποστηρίζουν επαρκώς τις σημαντικές συγκεντρώσεις παραγωγικών επιχειρήσεων** – πλέον σήμερα δύσκολα θα περάσει ξανά γραμμή του ΟΣΕ δίπλα από ΒΙΠΕ χωρίς «να τη δει», ή να σχεδιαστεί μια Εγνατία που διαχωρίζει τη ΒΙΠΕ από τη γραμμή του ΟΣΕ.

Η συζήτηση για επάρκεια στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ που εξυπηρετεί βιομηχανικές συγκεντρώσεις ξεκινάει, ενώ επιταχύνεται η ανάπτυξη του δικτύου της ΔΕΔΑ ώστε το φυσικό αέριο να φτάσει και στις βιομηχανίες της περιφέρειας.

Κρίσιμα, ετοιμάζεται ένα νέο πλαίσιο για τα επιχειρηματικά πάρκα που η επιχειρηματική κοινότητα ελπίζει ότι θα αποδειχθεί πιο λειτουργικό, διασφαλίζοντας την αρμονική συνύπαρξη εγκατεστημένων επιχειρήσεων και διαχειριστών, ενθαρρύνοντας επενδύσεις σε οργανωμένους υποδοχείς και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των εγκατεστημένων επιχειρήσεων.

Σε αυτό θα συνεισφέρει και η πρόβλεψη ένταξης στο Ταμείο Ανάκαμψης έργων υλοποίησης νέων υποδοχέων, αλλά και αναβάθμισης υφιστάμενων.

Με κίνητρα, απλοποιημένη αδειοδότηση, σαφείς όρους δόμησης, χωροταξία, επάρκεια υποδομών στις συγκεντρώσεις και επιχειρηματικά πάρκα, είναι βέβαιο ότι πολλά κενά του ελληνικού παραγωγικού ιστού θα αρχίσουν να καλύπτονται.

Έτσι, μια ουσιαστική διαρθρωτική επέμβαση στο θεσμικό πλαίσιο και τον σχεδιασμό υποδομών θα αποτελέσει καταλύτη ανάπτυξης και ευημερίας για τη χώρα.

Μιχάλης Μητσόπουλος,

Διευθυντής Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Ρυθμιστικών Πολιτικών ΣΕΒ

(Αναδημοσίευση από "N Society", Ναυτεμπορική)